

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

28.04.2016

№

4281/17.2/7-16

на № _____

**Народному депутату України
Яніцькому В.П.**

Шановний Василю Петровичу!

У зв'язку з листом Голови Верховної Ради України від 15.04.2016 № 11/10-1049 Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, розглянула Ваш запит від 13.04.2016 № 353/11, щодо збільшення ліміту споживання електроенергії у м. Кузнецовськ Рівненської області, та повідомляє, що питання поставлені у запиті були розглянуті Комісією та відповідь була надіслана мешканцям м. Кузнецовськ листом від 28.04.2016 № 4280/17.2/7-16 (додається).

Додаток: копія листа на 4 арк. в 1 прим.

**З повагою
Голова Комісії**

Д. Вовк

0068493

Біленко 204-48-70

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27

28.04.2016

№

4480/17.2/7-16

на №

Шановні мешканці м. Кузнецовськ!

В зв'язку з листом Голови Верховної Ради України від 15.04.2016 № 11/10-1049, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, (далі -- НКРЕКП), розглянула Ваше звернення, надіслане листом народного депутата України Яніцького В.П. від 13.04.2016 № 353/11, щодо збільшення ліміту на споживання електричної енергії для мешканців міста Кузнецовськ, та, в межах компетенції, повідомляє наступне.

Питання перегляду тарифів на житлово-комунальні послуги є досить непростим, оскільки за своєю суттю є як економічним, так і соціально спрямованим.

Процес підвищення тарифів на комунальні послуги зачіпає інтереси не лише пересічних громадян, а й кожне підприємство галузі.

З метою забезпечення єдиного для всіх регіонів підходу до формування тарифів у сфері житлово-комунальних послуг Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 1 червня 2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», якою затверджено Порядки формування тарифів на житлово-комунальні послуги.

Реалізація цих Порядків дає змогу запровадити механізм розрахунку економічно обґрунтованих тарифів на підставі державних, галузевих норм і нормативів на послуги для підприємств усіх форм власності, забезпечує єдині принципи та методичні основи формування тарифів, вводить єдину класифікацію витрат, які включаються до складу повної собівартості послуг, запобігає включенню до складу тарифів витрат, безпосередньо не пов'язаних з наданням таких послуг.

Законом України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що одним із принципів, на яких базується державне регулювання цін/тарифів, є відповідність рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Однак на практиці цей принцип не завжди реалізується.

Надання споживачам послуг за тарифами, які не відшкодовують фактичних витрат підприємств, призводить перш за все, до перехресного субсидювання, обмеженості коштів підприємств для здійснення розрахунків за спожиті енергоносії, виплати заробітної плати працівникам, сплати податків та обов'язкових платежів до бюджету.

Як наслідок, погіршується фінансово-економічний стан підприємств, знижується якість послуг, зростає соціальне невдоволення у суспільстві.

Виходячи з усіх цих умов перегляд тарифів на комунальні послуги є об'єктивним процесом.

Так, відповідно до Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом

Президента України від 10.09.2014 № 715/2014 (далі – Положення), НКРЕКП є органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг. НКРЕКП у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, а також зазначеним Положенням.

НКРЕКП здійснює регулювання цін (тарифів) на товари (послуги) суб'єктів природних монополій в паливно-енергетичному комплексі України, керуючись принципами, визначеними чинним законодавством, головним з яких є принцип балансу економічних інтересів споживачів та виробників, їх товарів і послуг, та забезпечення повного відшкодування споживачем економічно обґрунтованих витрат на виробництво, передачу та постачання електричної енергії.

Законом України «Про електроенергетику» передбачено ринкове формування тарифів на електричну енергію.

Відповідно до пункту 3.7.4 Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з постачання електроенергії за регульованим тарифом, затверджених постановою НКРЕ від 13.06.96 №15/1, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України від 08.08.96 1996 за № 433/1458 (із змінами), та Порядку розрахунку роздрібного тарифу на електричну енергію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» роздрібні тарифи формуються за ринковою формулою, яка складається із:

- закупівельної ціни електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії та/або у безпосередніх виробників електричної енергії;
- тарифу на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідного класу напруги ліцензіата з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, на території ліцензованої діяльності якого перебуває споживач;
- складової, яка забезпечує покриття витрат з постачання електричної енергії (тариф на постачання);
- нормативних технологічних витрат у місцевих (локальних) електричних мережах.

Слід зазначити, що у структурі роздрібних тарифів питома вага ОРЦ складає більше 80 %. Рівень ОРЦ залежить від зміни цін на первинні енергоносії: ядерне паливо, вугілля, природний газ, мазут та сезонної зміни структури виробництва електроенергії – питомої ваги електроенергії, виробленої АЕС, ТЕС, ГЕС, ТЕЦ, тарифи яких значно відрізняються, у різні пори року, а також від зростання частки дотацій у структурі оптової ринкової ціни.

Тарифи на електричну енергію для побутових споживачів (населення) фіксовані та однакові на всій території України. Тарифи на електроенергію, що відпускається населенню, у квітні 1999 року були встановлені на економічно обґрунтованому рівні і до 2006 року залишалися незмінними. Протягом 2006 року тарифи на електроенергію для населення двічі збільшувалися по 25 % (з 1 травня та з 1 вересня), однак враховуючи соціальний фактор, перегляд рівнів тарифів відбувався без урахування всіх чинників, які мають визначати його рівень. Наступна зміна тарифів для населення відбулася протягом 2011 та 2012 років шляхом впровадження блочних тарифів на електроенергію (введення градації різних рівнів тарифів для окремих груп споживачів в залежності від обсягів споживання). 1 червня 2014 року прийнято рішення щодо підвищення тарифів на електричну енергію для населення в межах від 10 % до 40 % в залежності від обсягів споживання електроенергії, середнє зростання становило 14%.

Одночасно, протягом 2006–2014 років відбулось зростання середньозваженого ринкового роздрібного тарифу на електричну енергію з 30,4 до 122,8 коп. за 1 кВт·год з ПДВ або в 4 рази, в той же час середній фактичний (фіксований) тариф для населення у 2011 році становив 23,2 коп. за 1 кВт·год з ПДВ.

З метою компенсації втрат енергопостачальних компаній різниця в тарифах для населення між фіксованими та ринковими рівнями включається до складу оптової ринкової ціни на електроенергію у вигляді дотаційних сертифікатів, що в свою чергу

збільшує тарифи для промисловості, залізничного транспорту, бюджетних організацій та інших споживачів, які через це сплачують за електричну енергію більше. Тобто відбувається перехресне субсидіювання населення за рахунок інших споживачів.

Крім того, на сьогодні в енергетиці склалася складна економічна ситуація: виник дефіцит вугілля та природного газу, та при цьому підвищується ціна на вугілля внаслідок його імпортування з інших держав. Через вплив цих факторів, а також внаслідок зростання інфляції та суттєвої девальвації гривні об'єктивно збільшуються оптова ринкова ціна на електроенергію, витрати на її передачу і постачання.

Внаслідок цього, у січні 2015 року тарифи на електроенергію для населення відшкодовували лише близько 21,3 % економічно обґрунтованих витрат з виробництва, передачі та постачання електроенергії. Тобто населення фактично оплачувало в середньому менше ніж ¼ реальної вартості електричної енергії (у січні 2015 року економічно обґрунтований тариф на електричну енергію становив 1,228 грн за 1 кВт·год з ПДВ (без урахування обсягу дотацій).

Відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг має до 1 січня 2015 року здійснити необхідні заходи для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів, крім того, відповідно до підпункту 1) п. 2 Кабінет Міністрів України має до 1 липня 2017 року визначити групи побутових споживачів, ціни на електричну енергію для яких регулюються Комісією.

Також, «Програмою діяльності Кабінету Міністрів України» затвердженої постановою Верховної Ради України 11 грудня 2014 року № 26-VIII, передбачено ліквідацію крос-субсидій, перехід до ринкових тарифів на електроенергію.

Крім того, поетапна ліквідація перехресного субсидіювання і вирівнювання цін на природний газ та електричну енергію визначена в розділі XII Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання.

Враховуючи вищевказане та з метою поступової ліквідації перехресного субсидіювання населення за рахунок інших споживачів НКРЕКП було прийнято постанову від 26.02.2015 № 220 «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 02 березня 2015 за № 231/26676, що дозволяє зменшити розрив між рівнем реальних витрат з виробництва, передачі та постачання електроенергії та фіксованим тарифом на електроенергію для населення. Постановою передбачено поетапне, протягом трьох років, збільшення тарифів на електричну енергію, що відпускається населенню: з 01.04.2015; з 01.09.2015; з 01.03.2016; з 01.09.2016; з 01.03.2017.

В той же час, з метою забезпечення додаткового соціального захисту малозабезпечених верств населення залишено систему блочних тарифів на електричну енергію. При встановленні обсягів споживання електричної енергії, за якими диференціюються тарифи на електричну енергію, було враховано соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами, щодо оплати яких держава надає пільги та встановлює субсидії, які передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування». Крім того, враховано те, що 42 % споживачів електричної енергії споживає на місяць до 100 кВт·год, і лише 2,1 % споживачів споживають понад 600 кВт·год електричної енергії на місяць.

Звертаємо Вашу увагу, що НКРЕКП ні в якому разі не встановлює рамки обмеження обсягів споживання електричної енергії для населення. При перевищенні обсягу споживання електроенергії одного з тарифних блоків за вищим тарифом сплачується лише обсяг перевищення.

Комісія усвідомлює, що населення, яке для приготування їжі користується електричною плитою споживає більші обсяги електричної енергії, ніж споживачі, які користуються газовою плитою. В той же час, населення, яке користується газовою плитою окрім електричної енергії, спожитої на різні комунально-побутові потреби сплачує ще й за користування природним газом, тарифи на який суттєво підвищилися з 1 квітня 2015 року. Враховуючи зазначене, об'єктивної необхідності у встановленні окремого тарифу та окремої диференціації для споживачів, які проживають в житлових будинках, обладнаних у встановленому порядку кухонними електроплитами, немає.

Варто зазначити, що навіть після підвищення у березні 2016 року тарифів на електроенергію, сьогодні населення фактично сплачує менше половини реальної вартості електричної енергії. Станом на 1 квітня 2016 року тарифи на електроенергію для населення відшкодовували 39 % економічно обґрунтованих витрат з виробництва, передачі та постачання електроенергії. Реальний економічно обґрунтований тариф на електричну енергію для населення в квітні 2016 року складав 1,96 грн за 1 кВт·год (з ПДВ).

Додатково необхідно відмітити, що розділом XII нової «Програми діяльності Кабінету Міністрів України», схваленої постановою Верховної Ради України 14 квітня 2016 року № 1099 – VIII, також передбачено ліквідацію перехресного субсидіювання.

З повагою
Член Комісії

Б. Циганенко